

Risiko- og kapitalstyring

Redegjørelse Pilar 3

2016

Sunndal
Sparebank

Siden 1892

Innholdsfortegnelse

1	Kapitaldekningsreglene.....	3
1.1	Innledning.....	3
1.2	Kapitalkravforskriften.....	3
1.3	Sunndal Sparebanks kapitalmål.....	5
2	Konsolidering	5
3	Risiko- og kapitalstyring i Sunndal Sparebank	5
3.1	Ansvar og organisering.....	6
3.2	Kapitalstyring.....	7
3.3	Godtgjørelsesordning.....	8
4	Ansvarlig kapital.....	9
5	Regulatorisk kapitalkrav – Pilar 1	10
5.1	Kredittrisiko - standardmetoden	10
5.2	Utvikling kreditteksponering.....	12
5.3	Sikkerheter.....	12
5.4	Vurdering av verdifall på utlån, kreditter og garantier (nedskrivninger).....	12
5.5	Markedsrisiko.....	14
5.6	Operasjonell risiko	15
5.7	Minimumskrav til ansvarlig kapital under Pilar 1.....	16
6	ICAAP – Pilar 2.....	17
6.1	Kredittrisiko.....	17
6.2	Markedsrisiko	18
6.3	Operasjonell risiko	18
6.4	Kapitalbehov og kapitalbuffer	18
7	Offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	19
	Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter	

1 Kapitaldekningsreglene

1.1 Innledning

Denne rapporten (Pilar 3) har til formål å gi markedet informasjon om risiko- og kapitalstyringen i Sunndal Sparebank i henhold til kravene i kapitalkravforskriften. Gjennom dette vil ulike markedsaktører få bedre innsikt i

- a) bankens risikonivå,
- b) styring og kontroll innen ulike risikoområder, samt
- c) kapitalisering

Rapporten oppdateres minimum årlig. Alle tall er basert på 31.12.2016. Vesentlige hendelser kan medføre hyppigere oppdatering av rapporten.

Pilar 3 har til formål å supplere minimumskravene i pilar I og tilsynsmessig oppfølging av pilar 2. Pilar 3 skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av informasjon som gjør det mulig for markedet å vurdere institusjonens risikoprofil og kapitalisering, samt styring og kontroll. Denne rapporten har sammen med bankens års- og kvartalsrapporter til hensikt å oppfylle kravene til offentliggjøring i henhold til gjeldende regelverk.

Vurdering av økonomisk kapital er beheftet med usikkerhet. Flere av estimatene bankens styre har foretatt for ulike risikoområder under Pilar II er basert på et sett av forutsetninger. For de fleste risikoområdene er estimatene basert på enkle økonomiske modeller og for noen få er de kun basert på skjønnsmessige vurderinger. Aktører som ønsker å bruke informasjonen i rapporten oppfordres imidlertid til å gjøre selvstendige vurderinger basert på offentlig tilgjengelig informasjon om banken.

I CRD IV/Basel III er det introdusert en rekke nye krav til finanssektoren gjennom høyere krav til minimumsnivåer på kapitaldekning og kvalitet på tellende ansvarlig kapital, samt nye og strengere krav til likviditet. Så langt disse er kjent eller endelig fastsatt, har banken oppfylt nye minimumskrav til kapital, LCR, NSFR, og Leverage Ratio ved utgangen av 2016.

1.2 Kapitalkravforskriften

Gjeldende kapitaldekningsdirektiv bygger på en felles standard for beregning av kapitalkrav i EU. Formålet er å styrke stabiliteten i det finansielle systemet gjennom:

- mer risikosensitive kapitalkrav
- bedre risikostyring og kontroll
- mer informasjon til markedet

Regelverket bygger på tre pilarer:

Pilar 1 - minimumskrav til ansvarlig kapital

Pilar 2 - bankens interne kapitalvurderingsprosess og tilsynsmessig oppfølging

Pilar 3 - bankens offentliggjøring av finansiell informasjon

Pilar 1 – minimumskrav til ansvarlig kapital

Sunndal Sparebank benytter standardmetoden for kreditt- og markedsrisiko og basismetoden for operasjonell risiko, noe som innebærer de strengeste minimumskravene til ansvarlig kapital under Pilar 1. Minimumskravene til ansvarlig kapital er 8 prosent, men innfasingen av CRD IV og krav til kombinerte bufferkrav, har økt de samlede kapitalkravene i sektor. Bufferkravene består av systemrisikobuffer (3,0%), bevaringsbuffer (2,5%) og motsyklisk kapitalbuffer (1,5%, stigende til 2,0% fra 31. desember 2017). I tillegg kommer buffer for systemviktige banker på 2 prosent. Sistnevnte er ikke gjeldende for Sunndal Sparebank. Innfasingsplanen for nye kapitalkrav er slik:

Kapitalkrav	1. juli 2016	31. desember 2017
Ren kjernekapital	4,5 %	4,5 %
Bevaringsbuffer	2,5 %	2,5 %
Systemrisikobuffer	3,0 %	3,0 %
Motsyklisk kapitalbuffer	1,5 %	2,0 %
Buffer for systemviktige banker*	2,0 %	2,0 %
Krav til ren kjernekapital (minstekrav + bufferkrav)	13,5 %	14,0 %
Hybrid-/fundsobligasjoner	1,5 %	1,5 %
Krav til kjernekapital	15,0 %	15,5 %
Ansvarlig lån	2,0 %	2,0 %
Krav til kapitaldekning	17,0 %	17,5 %

*Sunndal Sparebank er ikke omfattet av kravene til buffer for systemviktige banker.

Gitt ovennevnte utgjør det samlede minimumskravet og de kombinerte bufferkravene følgende krav til ren kjernekapital, kjernekapital og kapitaldekning for Sunndal Sparebank:

Kapitalkrav	1. juli 2016	31. desember 2017
Ren kjernekapital	11,5 %	12,0 %
Kjernekapital	13,0 %	13,5 %
Kapitaldekning	15,0 %	15,5 %

Ved utgangen av 2016 hadde Sunndal Sparebank kapitaldekningsstørrelser som er godt over de nevnte minimumskravene:

Faktisk kapital	31.12.2016
Ren kjernekapital	18,9 %
Kjernekapital	20,1 %
Kapitaldekning	22,8 %

Pilar 2 - kapitalvurderingsprosess

Pilar 2 er basert på to prinsipper. Banken skal ha en løpende prosess for vurdering av samlet kapitalbehov (ICAAP), og en strategi for å opprettholde sitt mål for kapitalnivå. Prosessen skal omfatte alle relevante risikoer som banken er eksponert for og skal være fremoverskuende. Vurderingen skal gjennomføres minst årlig.

Tilsynsmyndighetene skal føre kontroll med at banken har gjennomført og estimert kapitalbehovet. Tilsynet har myndighet til å sette i verk passende tilsynsmessige tiltak om resultatet av bankens interne prosess ikke finnes tilfredsstillende.

Pilar 3 – offentliggjøring av informasjon

Pilar 3 skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av informasjon. Informasjonen som gis skal blant annet angi risikovektet beregningsgrunnlag og ansvarlig kapital, samt beskrive retningslinjer for styring og kontroll av ulike risikoer som banken er utsatt for. Prosessen for vurdering av samlet kapitalbehov (ICAAP) skal også omtales.

Det er krav om at slik offentliggjøring skal publiseres og skal være tilgjengelig i minst fem år fra tidspunktet for offentliggjøringen.

1.3 Sunndal Sparebanks kapitalmål

Bankens langsiktige målsettinger skal underbygge en moderat til lav risikoprofil, hvor lønnsomhet og soliditet vektlegges. Bankens soliditet kommer til uttrykk gjennom de regulatoriske kravene og ICAAP-prosessen hvor underliggende risiko analyseres. Ved fastsettelse av kapitalbehov tas det hensyn til

- myndighetskrav til kapitaldekning
- risikotoleranse
- strategisk ambisjonsnivå

Moderat til lav risikoprofil skal sikre banken tilgang til langsiktig finansiering til attraktive priser og trygg formuesforvaltning.

Finanstilsynet har i sitt rundskriv nr. 9/2015 beskrevet metoder og forventninger til bankenes Pilar 2-prosess. Kapitalbehov for iboende risikoer avdekket i Pilar 2-vurderingene, samt kapitalbehov der bevaringsbufferen i pilar 1 ikke er tilstrekkelig ved et alvorlig økonomisk tilbakeslag, skal begge dekkes med ren kjernekapital.

Bankens styre har gjennomført ny ICAAP-vurdering høsten 2016 der disse forholdene er vurdert. Basert på dette har styret fastsatt følgende kapitalmål:

- Ren kjernekapital 16,0 prosent
- Kjernekapital 17,5
- Kapitaldekning 19,5 prosent

Kapitalmålene inkluderer full motsyklisk buffer på 2,5 prosent. Motsyklisk buffer vil utgjøre 2,0 prosent fra 31. desember 2017.

2 Konsolidering

Ved utgangen av 2016 har banken ingen hel- eller deleide datterselskaper som etter regnskapsreglene eller kapitalkravforskriftens bestemmelser krever konsolidering. Bankens eierskap i Eika Gruppen AS, Eika Boligkreditt AS eller andre eierskap er minoritetsandeler. Banken har ingen bestemmende innflytelse (tilknyttede selskaper) i disse selskapene, og ifølge lovbestemmelser er det dermed ikke nødvendig å gi opplysninger på konsolidert grunnlag.

Informasjonen i dette dokumentet angir således kun tall for Sunndal Sparebank.

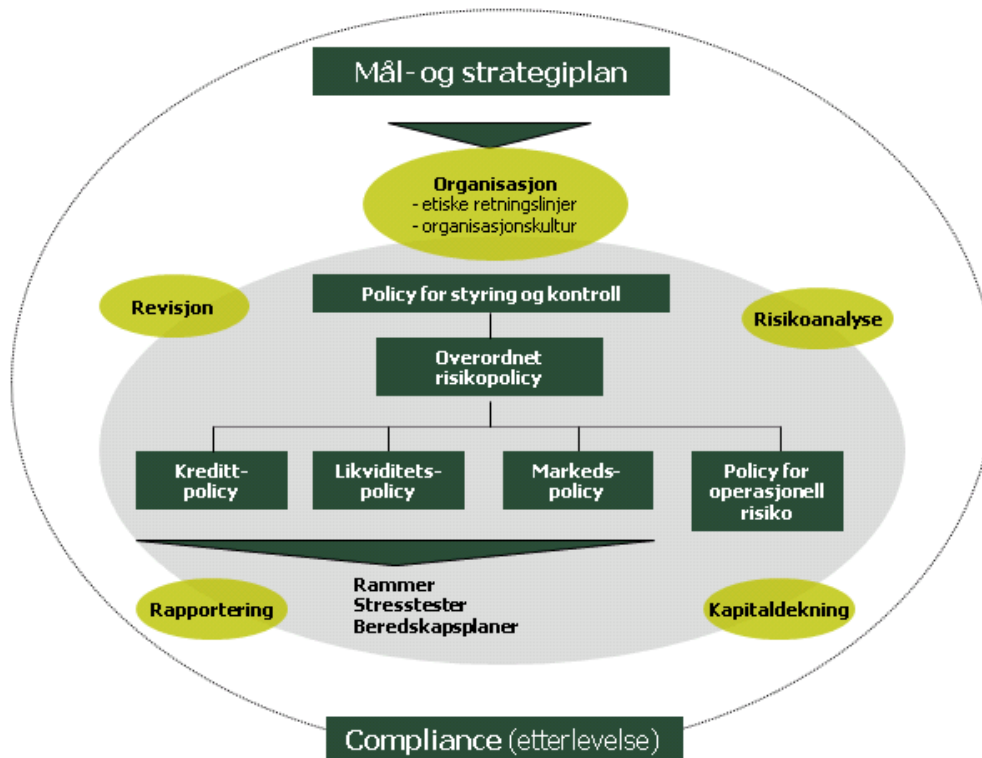
3 Risiko- og kapitalstyring i Sunndal Sparebank

Bankens risiko- og kapitalstyring skal gi støtte til bankens korte- langsiktige målbilde, lønnsomhet og forsvarlig formuesforvaltning. Totalt sett har banken en målsetting om lav til moderat risikoprofil der markedsmessige ambisjoner skal balanseres mot evne (kapital) og vilje til å ta risiko. God risiko- og kapitalstyring skal oppnås gjennom:

- en tydelig kultur og bevissthet om risikostyring
- en god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjening og risikokostnader
- å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad

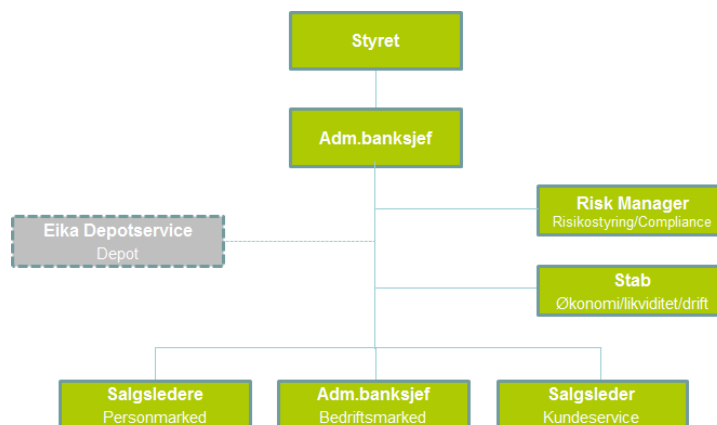
Bankdriften skal styres på en slik måte at god soliditet opprettholdes over tid og at dette sammen med god lønnsomhet er med på å sikre tilgang til langsiktig finansiering.

Rammeverket for bankens risiko- og kapitalstyring er tilpasset behov og kompleksiteten i virksomheten. Rammeverket er skissert i figuren nedenfor:

3.1 Ansvar og organisering

Organisering, ansvar og gjennomføring av risikostyringen er delt mellom bankens styre, ledelse og operative ressurser.

Styret er bankens øverste ansvarlige organ for forretningsdrift, herunder all løpende styring og kontroll med risiko. Styret har ansvar for å påse at banken er tilstrekkelig kapitalisert i forhold til regulatoriske krav og vedtatt risikoprofil. Gjennom å fastsette de overordnede markedsmessige målsettinger og ønsket risikoprofil innen virksomhetskritiske risikoområder, fastsettes også det samlede kapitalbehovet. Dette skjer gjennom den årlige ICAAP-prosessen, men vil være gjenstand for tettere oppfølging om situasjonen påkrever det. Rapportering av faktisk eksponering av risiko mot fastsatte rammer skjer dels månedlig og dels periodisk. Periodiske rapporter gir mer utførlige vurderinger enn månedlige rapporteringer.

For å sikre tilstrekkelig tid og fokus på mål, strategi og risikostyring er styrets arbeid nedfelt i en årsplan. Denne rulleres hvert år.

Policyer innen virksomhetskritiske områder og den generelle risikostyringen evalueres årlig av styret. Basert på internkontrollforskriftens bestemmelser, mottar styret i tillegg en årlig lederbekreftelse fra adm.banksjef på internkontrollen.

Banken har etablert retningslinjer for variabel godtgjørelse basert på bestemmelser gitt i forskrift og rundskriv fra Finanstilsynet. Det er styret som fastsetter retningslinjene og vedtak om årlig variabel godtgjørelse til bankens medarbeidere. Samtlige av bankens medarbeidere, inklusive adm.banksjef, er omfattet av ordningen i 2016.

Styret fastsetter kredittfullmakter for adm.banksjef. Disse fullmaktene vurderes årlig i forbindelse med revisjon av kredittpolicy, herunder også kredittstrategi.

Til slutt er det styret som fastsetter etiske retningslinjer som skal bidra til høy etisk standard i den daglige virksomheten.

Det samlede styret utgjør risiko- og revisjonsutvalget. Revisjonsutvalget er et forberedende utvalg for styret i saker som vedrører finansiell informasjon, bankens risikostyring og internkontroll.

Adm.banksjef er av styret delegert det operative ansvaret for bankens risikostyring. Herunder kommer ansvar for å sikre effektive styringssystemer og rapportering til styret. Adm.banksjef er ansvarlig for delegering av nødvendige fullmakter knyttet til risikostyringen. Adm.banksjef har ansvar for at det minst årlig eller når det påkreves, blir gjennomført risikoanalyse for operasjonelle aktiviteter og treffer nødvendige tiltak for å redusere risiko.

Adm.banksjef har gitt nærmere retningslinjer for gjennomføring av kredittpolitikken gjennom kredittåndboken.

Så langt det lar seg gjøre når det gjelder fornuftig arbeidsdeling i en mindre organisasjon, er kontrollaktivitetene i banken lagt til stabsavdeling som er direkte underlagt adm.banksjef. Kontrollaktivitetene foregår dermed i all hovedsak utenfor linjen og de operasjonelle aktivitetene.

Banksjef er ansvarlig for å delegere kredittfullmakter til øvrige medarbeidere innen kredittområdet, basert på individuelle egenskaper, kompetanse og ansvarsområder.

Bankens fysiske depot er overført til Eika Depotservice (EDS). Basert på avtale gjennomfører EDS periodiske kontrollaktiviteter med rapportering til adm.banksjef.

Risk Manager-funksjon er etablert etter lovbestemmelsene. Funksjonen har ansvar for å identifisere, måle og rapportere risikoeksponeringen. Funksjonen er uavhengig av operasjonelle aktiviteter og påtar ikke banken risiko innen noen områder. Ansvar og rolle er tilpasset kompleksiteten i de aktivitetene som banken har.

Compliance-funksjon er etablert etter lovbestemmelsene. Funksjonen har ansvar for å overvåke at interne retningslinjer og lovbestemmelser etterleves i praksis. Ansvar og rolle er tilpasset kompleksiteten i de aktivitetene som banken har.

Ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god internkontroll innenfor eget ansvarsområde i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

3.2 Kapitalstyring

Gjennom kapitalkravsforskriften har myndighetene definert minstekrav til kapitaldekning og soliditet, gitt de risikoer banken påtar seg. Ut over dette har tilsynsmyndighetene, i samme regelverk, stilt krav om at banken også skal gjennomføre en total kapitalbehovsvurdering som inkluderer andre risikotyper enn det som gjelder for minstekravet under Pilar 1.

Bankens kjerne- og tilleggskapital har til formål å dekke kapitalbehov under Pilar I og II, samt en tilfredsstillende kapitalbuffer. Styret har fastsatt egne soliditetsmål for banken, som går ut over det regulatoriske kravet. ICAAP sammen med aktuelle stresstester danner grunnlaget for størrelsen på kapital og kapitalbuffer.

Kapitalstyringen vil derfor i stor grad være knyttet til resultatet av total kapitalvurderingsprosessen (ICAAP) som skal bidra til å sikre

- en tilstrekkelig kapital gitt ønsket risikoprofil
- nødvendig soliditet for å sikre tilgang til langsiktig finansiering i kapitalmarkedene
- tilfredsstillende kredittrating
- vekstmuligheter innen bankens definerte markedsområde
- at enkelthendelser ikke kan skade bankens finansielle stilling eller omdømme i alvorlig grad

Banken benytter stresstester for å identifisere bankens langsiktige kapitalbehov. Formålet med bruk av stresstester er å identifisere forhold som kan påvirke risikobildet og kapitaldekningen i negativ retning.

3.3 Godtgjørelsesordning

Det er etablert en ordning for variabel godtgjørelse for bankens ansatte. Styret beslutter hovedprinsippene for ordningen og endelig godtgjørelse fastsettes av en gang per år. Retningslinjene har til hensikt å fremme og gi incentiver til god styring og kontroll med bankens risiko. Den har også til formål å motvirke høy risikotaking og å bidra til å unngå interessekonflikter.

I tråd med lovbestemmelser om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner blir det årlig utarbeidet en rapport om praktiseringen av ordningen. Rapporten utarbeides av administrasjonen og forelegges styret for behandling.

Godtgjørelsesordningen skal være enkel og forutsigbar og skal bidra til god prestasjonskultur i banken. Den skal også balanseres mot risikoeksponering og kontroll for å unngå uønsket risikotaking. Herunder balansert finansiell rådgivning mot bankens kunder.

Fast lønn utgjør hovedgodtgjørelsen for samtlige ansatte. Den skal være konkurransedyktig og uavhengig av variabel godtgjørelse. Den variable godtgjørelsen skal kun utgjøre en liten del av samlet godtgjørelse og skal ikke overstige 1,5 ganger månedslønn per ansatt per år, regnet etter den ansatte med lavest lønn. Den variable godtgjørelsen omfatter samtlige ansatte, og er bonus basert på oppnådde resultater. Bonusen baseres på en kombinasjon av oppnådd driftsresultat før skatt og realiserte måleparametre innen ulike områder. Måleparameterne kan variere fra år til år og besluttet av styret i forbindelse med det årlige budsjettet.

For 2016 har styret besluttet variabel godtgjørelse på NOK 21.500,- per hele årsverk, samlet om lag NOK 600.000,- inklusive sosiale kostnader. Bonus for 2016 er om lag NOK 90.000,- høyere enn i 2015, og skyldes i hovedsak flere ansatte.

Fra 2017 vil adm.banksjef og Risk Manager/Complianceansvarlig ikke være en del av bankens bonusordning.

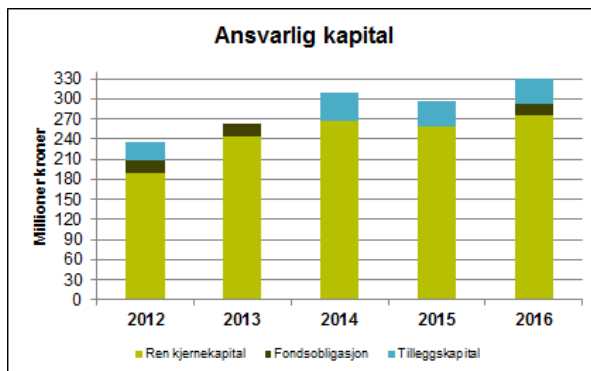
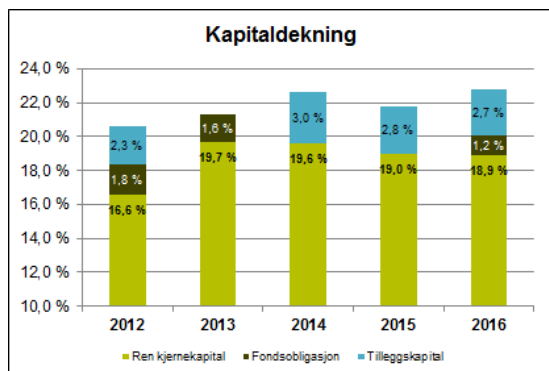

4 Ansvarlig kapital

Bankens ansvarlige kapital består av ren kjernekapital og tilleggskapital. Ved beregning gjelder fradrag, tillegg og begrensninger anført i kapitalkravforskriftens definisjoner. Alle tall pr. 31.12.2016.

Kapitaltype (tall i hele tusen)	Ren kjernekapital	Kjernekapital	Kapitaldekning
Sparebankens fond	244.427	244.427	244.427
Gavefond	3.900	3.900	3.900
Eierandelskapital	50.000	50.000	50.000
Overkursfond	647	647	647
Utjevningfond	652	652	652
Tilleggskapital - fondsobligasjon		50.000	50.000
Tilleggskapital - ansvarlig lån			50.000
Brutto balanseført kapital	299.626	349.626	399.626
Fradrag			
Ren kjernekapital	24.509	24.509	24.509
Kjernekapital		33.450	33.450
Kapitaldekning			10.835
Sum fradrag	24.509	57.959	68.794
Netto kapital	275.117	291.667	330.832
Kapital i prosentenheter av beregningsgrunnlaget	18,9 %	20,1%	22,8%
Risikovektet beregningsgrunnlag			
Kredittrisiko			1.337.600
Markedsrisiko			
Operasjonell risiko ¹⁾			115.082
CVA-risiko			188
Sum risikovektet beregningsgrunnlag			1.452.870

¹⁾ Banken benytter basismetoden for beregning av kapitalkrav som skal dekke den operasjonelle risikoen. Beregningsgrunnlaget i basismetoden er 15 prosent av gjennomsnittlig inntekt de siste tre år multiplisert med 12,5, beregnet ved regnskapsårets slutt. Inntektsposter som medtas i beregningsgrunnlaget følger av § 42-1(3) i kapitalkravsforskriften.

5 Regulatorisk kapitalkrav – Pilar 1

Pilar 1 angir det lovmessige minstekrav til kapital for en bank. Minstekravene sammenholdes med den faktiske ansvarlige kapitalen. Ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital i forhold til et risikovektet beregningsgrunnlag gir et nøkkeltall for kapitaldekningen. Nedenfor er det redegjort for risikoområder som inngår i Pilar 1.

5.1 Kredittrisiko - standardmetoden

Kredittrisiko er risikoen for tap som skyldes manglende evne og eller vilje fra bankens kunder eller motparter til å oppfylle sine betalingsforpliktelser ved forfall. Kredittrisiko gjelder alle fordringer på motparter eller kunder, i hovedsak utlån, men også for innvilgede utrukne kredittfasiliteter, garantier og rentebærende verdipapirer.

Styring og kontroll

Kredittrisikoen styres gjennom fastsatt kredittstrategi, kredittpolicy, kredittåndbok, fullmaktsreglement og andre kredittrutiner. Hovedprinsippene for kredittrammeverket gjennomgås minst årlig. Samlet danner rammeverket grunnlaget for ønsket kredittrisikoprofil.

Kredittstrategien og kredittpolicy angir hovedprinsipper for kredittgivningen som blant annet innbefatter geografisk virkeområde, rammer for kredittvolum til bedriftsmarkedet, størrelse på enkeltengasjementer eller grupper av engasjementer, krav til kundespesifikk egenkapital mv.

Styret fastsetter kredittfullmakter til adm.banksjef. Adm.banksjef kan innenfor sin egen fullmakt delegerer kredittfullmakter til andre medarbeidere med grunnlag i den enkeltes kompetansenivå og ansvarsområde. Kredittfullmaktene er risikobaserte. Dette betyr at kredittfullmakten normalt vil gjelde fullt ut for kunder med lav kredittrisiko, og at fullmakten blir redusert eller ikke gjelder for kunder med middels og høy kredittrisiko. Ved manglende kredittfullmakt må sak besluttet på et høyere nivå i organisasjonen. Bedriftsengasjementer høy kredittrisiko skal besluttet av bankens styre, uavhengig av beløpsstørrelse.

Banken benytter scorekort for personmarked og bedriftsmarked for klassifisering av kredittrisiko den enkelte kunde representerer. Modellen beregner sannsynlighet (PD = probability of default) for mislighold de kommende 12 måneder. Modellen baseres på statistiske analyser av kundedata, og er sammensatt av historiske nøkkeltall og kundeopplysninger som innhentes automatisk. I bedriftsmodellen vektet interne adferdsdata 60 prosent og eksterne data 40 prosent. I personkundemodellen vektet interne adferdsdata 70 prosent og eksterne data 30 prosent. En kundes adferdshistorikk har normalt stor predikasjonssevne.

Alle kunder med kreditteksponering risikoklassifiseres. For bedriftskunder oppdateres modellen månedlig med interne og eksterne data. For personkunder oppdateres modellen månedlig med interne data og manuelt med eksterne data. Alle personkunder oppdateres med eksterne data ved ny kredittsak. Kun objektive observerbare data knyttet til en kundes betjeningsevne inngår i beregning av risikoklasse. Modell for risikoklassifisering benyttes for beslutningsstøtte og til overvåking og rapportering av risikoutvikling på porteføljenivå.

Banken benytter i alt 12 risikoklasser. Risikoklasse 11 består av kredittengasjementer $\geq$ NOK 1.000,- som er misligholdt i mer enn 90 dager etter forfalt lånetid eller like mange dager en konto er overtrukket. Risikoklasse 12 består av kredittengasjementer som er individuelt nedskrevet. Risikoklassene 1–10, hvor klasse 1 er lav risiko og klasse 10 er høy risiko, er inndelt i ulike grenser for misligholdssannsynlighet (PD). Kredittengasjementer kategorisert i risikoklassene 1–3 regnes som lav risiko, 4–7 som middels risiko og 8–10 som høy risiko. Bankens benytter følgende intervaller for misligholdssannsynlighet:

Risikoklasse	PD nedre grense	PD øvre grense
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,0 %
11	Misligholdt	
12	Tapsutsatt	

Sikkerheter inngår ikke i beregning av risikoklasse på kunde, men inngår aktivt i det å redusere kredittrisikoen. Pantesikkerheter inngår i alle kredittengasjementer over en viss størrelse. Som hovedregel vil dette være boligeiendom, fritidsbolig, landbrukseiendom, næringseiendom, motorvogn, varelager, factoring og driftstilbehør. Antatt realisasjonsverdi, fratrasket eventuelle kostnader med realisering, legges til grunn som verdi på pantesikkerheter.

Risikoklassifiseringssystemet bidrar til mer aktiv risikoprising av kredittengasjementer. I dette ligger at kreditter med lav risiko også vil ha lavere pris enn kredittengasjementer med høy risiko. Den totale kredittrisikoen i kredittporteføljen vurderes å være middels til lav, og bankens økonomiske stilling og totale nedskrivninger anses betryggende for å møte eventuelle svekkelser i kundenes betjeningsevne samt eventuelle verdifall på pantesikkerheter.

Risikoeksponering innen kredittområdet følges opp av styret gjennom månedlige og periodiske rapporter.

Porteføljen av rentebærende verdipapirer påfører også banken kredittrisiko. I markedspolicyen har styret fastsatt rammer for maksimal eksponering per bransje, utsteder og kreditturasjon. Det er også fastsatt minimumskrav til offisiell rating (eller skyggerating) av den enkelte utsteder.

Ved beregning av kapitalkrav for kredittvirksomheten benyttes standardvekter i henhold til kapitalkravsforskriften.

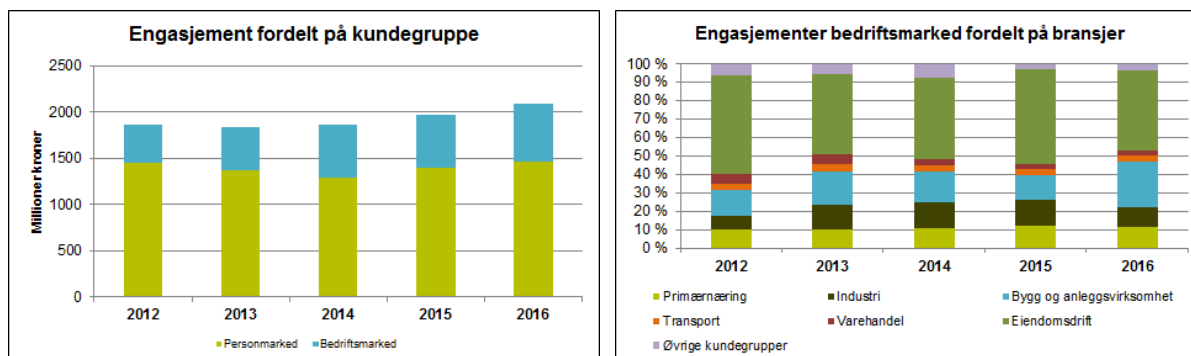
I tabellene nedenfor er bankens engasjementer fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter. Løpetidstabellen viser gjestående løpetid for utlån, garantier og ubenyttede kreditter til kunder. Alle tall er oppgitt i hele tusen.

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantiansvar	Totalt
Lønnstakere o.l.	1.456.587	77.273	225	1.534.085
Primærnæringer	74.492	13.507	114	88.113
Industri og bergverk	3.144	866	450	4.460
Bygg/anlegg/kraft	154.899	14.199	11.339	180.437
Eiendomsdrift	218.147	32.484	1.523	252.154
Øvrige næringer	185.025	4.275	8.291	197.591
Stat/kommune				-
Eika Boligkreditt			12.189	12.189
Øvrige finansinstitusjoner			16.000	16.000
Totalt	2.092.294	142.604	50.131	2.285.029
Møre og Romsdal	1.522.691	98.451	32.656	1.653.798
Landet for øvrig	568.565	44.110	17.475	630.150
Utland	1.038	43		1.081

Gjestående løpetid for engasjementer	Uten løpetid	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Totalt
Utlån og fordringer		211.249	62.831	94.496	389.295	1.334.423	2.092.294
Ubenyttede rammer	142.604						142.604
Garantier	4.551	4.435	1.063	2.518	29.309	8.255	50.131
Totalt	147.155	215.684	63.894	97.014	418.604	1.342.678	2.285.029

5.2 Utvikling kreditteksponering

Figurene nedenfor viser bankens totale engasjementer fordelt etter kundegrupper og netto eksponering. Personkundeportefølje overført til Eika Boligkreditt inngår ikke i tallene.

5.3 Sikkerheter

Verdier på panteobjekter stilt for låneengasjementer til personmarkedet oppdateres ved vesentlige endringer i markedet eller ved ny sak på kunden, dog minimum hvert tredje år. For låneengasjementer til bedriftsmarkedet gjennomføres ny verddivurdering med bakgrunn i årlig regnskapsanalyse eller ved ny sak på kunden. For bedriftskundeengasjementer med antatt høyere kredittrisiko, gjennomføres tettere oppfølging og revurdering av engasjementet.

I kreditthåndboken er det fastsatt normer for maksimum verdi av de enkelte pantetyper som benyttes, både for person- og bedriftsmarkedet. Utgangspunktet for verddivurdering av boligpant er 85 prosent av markedsverdi eller forsvarlig verdigrunnlag.

5.4 Vurdering av verdifall på utlån, kreditter og garantier (nedskrivninger)

Individuell nedskrivning for tap på enkeltengasjementer foretas når objektive bevis for verdifall foreligger. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs bokføring (tapshendelse) og resultatet av tapshendelsen (eller hendelsene) må kunne måles pålitelig. Den resultatførte nedskrivningen utgjør forskjellen mellom engasjementets bokførte verdi og nåverdien av forventet neddiskontert kontantstrøm av lånet basert på effektiv rentes metode for restløpetiden. Individuelle nedskrivninger reduserer engasjementets regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringer i vurdert verdi, resultatføres som tap på utlån, kreditter og garantier. Det foretas periodisk oppdatering av kontantstrømmen på individuelle nedskrivninger, dog minimum en gang årlig.

Nedskrivninger på grupper av utlån tar utgangspunkt i antatt verdifall for grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper. Her inngår også utlån vurdert for individuell nedskrivning, men hvor objektive bevis for verdifall ikke er påvist. Gruppevis nedskrivninger inkluderer følgelig alle lån med unntak av lån det er foretatt individuell nedskrivning. For beregning av gruppevis nedskrivninger legger banken til grunn prosentvis nedskrivninger ut fra utlånsporteføljens risikoklasser. Gruppevis nedskrivninger reduserer engasjementenes regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringer resultatføres som tap på utlån, kreditter og garantier. Det foretas periodisk vurdering av de gruppevis nedskrivningene.

Banken har særskilt fokus på engasjement som er klassifisert med høy risiko, og tilstreber kvartalsvis gjennomgang av slike engasjementer.

Et engasjement klassifiseres ikke som misligholdt dersom forholdet anses å være av forbigående art. Dog klassifiseres et engasjement uansett som misligholdt dersom misligholdet overstiger 90 dager.

En garantiforpliktelse blir vurdert for individuell nedskrivning dersom det er sannsynlig at forpliktelsen vil komme til oppgjør og forpliktelsen kan estimeres pålitelig. Slik sett vil forholdet være å anse som misligholdt når garantikreditor har gjort gjeldende overfor banken.

Individuelle nedskrivninger på utlån fordelt på sektor og næring (tall i hele tusen)	2016
Lønnstakere o.l.	1.380
Primærnæringer	-
Industri og bergverk	-
Bygg/anlegg/kraft	4.093
Eiendomsdrift	5.921
Øvrige næringer	2.322
Totalt	13.716

Individuelle nedskrivninger 2016 (tall i hele tusen)	Personmarked	Bedriftsmarked	Totalt
Individuelle nedskrivninger pr. 01.01	632	19.412	20.044
- Konstaterte tap i perioden hvor det tidligere er foretatt ind. nedskrivning		5.657	5.657
- Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	252	3.369	3.621
+ Økte individuelle nedskrivninger i perioden		1.750	1.750
+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1.000	200	1.200
Individuelle nedskrivninger pr. 31.12	1.380	12.336	13.716

Gruppevisse nedskrivninger 2016 (tall i hele tusen)	Personmarked	Bedriftsmarked	Totalt
Gruppevisse nedskrivninger pr. 01.01	752	2.197	2.949
+/- økning/reduksjon av gruppevisse nedskrivninger i perioden	122	576	698
Gruppevisse nedskrivninger pr. 31.12	874	2.773	3.647

Resultatført tap i 2016 (tall i hele tusen)	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-6.328
Periodens endring i gruppevisse nedskrivninger	697
Periodens konstaterte tap som det tidligere er foretatt individuell nedskrivning for	5.657
Periodens konstaterte tap som det tidligere ikke er foretatt individuell nedskrivning for	51
Periodens inngang på tidligere års konstaterte tap	-37
Periodens tapkostnad	40

Mislighold og nedskrivninger på utlån og garantier (tall i hele tusen)

Type motpart	Misligholdte engasjement	Engasjement med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger 1)	Resultatførte nedskrivninger siste år ¹⁾	Garantier med nedskrivning ²⁾	Nedskrivning på garantier
Lønnstakere o.l.	6.547	2.410	1.380	748		
Offentlig forvaltning						
Primærnæringer						
Industri, bygg/anlegg, kraft- og vannforsyning		4.410	4.093	-3.615		
Eiendomsdrift		22.579	5.921	-2.129		
Øvrige næringer	1.396	2.103	2.322	-1.332		
Totalt	7.943	31.502	13.716	-6.328	-	-
Møre og Romsdal	6.917	30.474	12.716	-7.328		
Landet for øvrig	1.026	1.028	1.000	1.000		
Utland						

¹⁾ Kun individuelle nedskrivninger

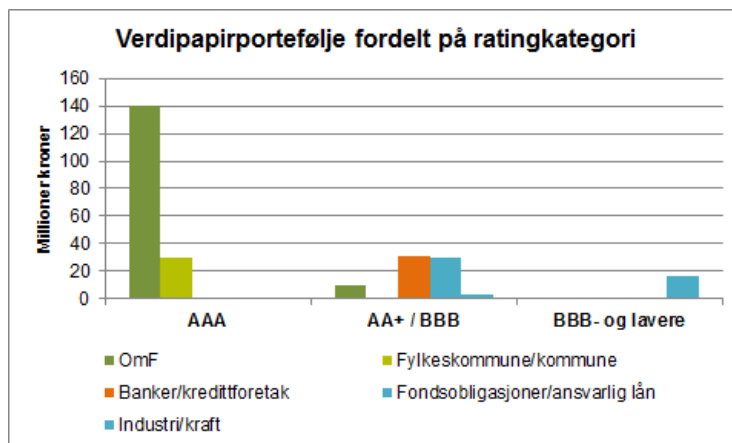
²⁾ Samlet garantibeløp der det er foretatt individuell nedskrivning

5.5 Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap på finansielle eiendeler som følge av endringer i markedsvARIABLER og/eller markedsbetingelser for en gitt tidsperiode. Markedsrisiko oppstår som følge av at banken har posisjoner i ulike finansielle instrumenter. For Sunndal Sparebank gjelder dette følgende hovedtyper av markedsrisiko:

- Renterisiko er risiko for tap som følge av endringer i rentemarkedene
- Kredittspreadsrisiko er risiko for tap som følge av endringer i marginpåslag

Figuren viser bankens verdipapirportefølje (pålydende verdi) ved utgangen av 2016, fordelt på type verdipapir og ratingkategori. Hoveddelen av OmF-porteføljen har internasjonal rating og kan deponeres for låneadgang i Norges Bank og inngår i LCR-beregning for aktiva med særlig høy kvalitet..

Aksjer, andeler i fond og egenkapitalbevis definert som omløpsmidler, klassifiseres over resultatet etter laveste verdis prinsipp av kostpris og markedsverdi. Endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som gevinst (tap) på balansedagen.

Styring og kontroll

Markedsrisikoen styres, måles og kontrolleres løpende med bakgrunn i rammer vedtatt av bankens styre. Markedspolicyen trekker opp rammer for rentebærende verdipapirer (obligasjoner og rentefond), aksjer og valuta. Det er videre fastsatt rammer for eksponering per bransje, utsteder og kredittrating der dette er aktuelt. Risikoprofilen på markedsrisikoområdet skal være moderat til lav. Formålet med handel i verdipapirer er å oppnå likvid plassering av bankens likviditetsbuffer og å oppnå risikojustert meravkastning.

Renterisikoen i bankporteføljen uttrykkes som en residual av en parallellforskyvning av rentekurven på 1 prosentpoeng. Rentebinding i bankens portefølje er i all hovedsak kort, og renterisikoen anses å være beskjeden. Ved utgangen av 2016 var renterisikoen beregnet til om lag 0,2 millioner kroner før skatt.

Ved utgangen av 2016 har banken mindre poster i unoterte egenkapitalbevis som regnes som omløpsmiddel. Øvrige egenkapitalposisjoner regnes som anleggsmidler og er i hovedsak aksjer i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS.

Bankens styre har vedtatt risikorammer for valuta, og er kun knyttet til valutabehov for bankens egne kunder. Banken skal ikke oppta lån eller finansiering av virksomhet i utenlandsk valuta. Risikoen på dette området er svært beskjeden.

Eksponeringen i finansielle instrumenter rapporteres styret månedlig og periodisk. Ramme for investering i egenkapitalinstrumenter er beskjeden. Investering i egenkapitalinstrumenter som regnes som anleggsmidler besluttet av styret i hvert enkelt tilfelle. Markedspolicy revideres ved behov dog minimum en gang per år. Stresstester benyttes som grunnlag for å fastsette rammer på markedsrisikoområdet.

Tabellen under gir en oppstilling over egenkapitalposisjoner fordelt på om de holdes for gevinstformål eller strategiske formål.

Egenkapitalposisjoner (tall i hele tusen)

	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/tap i perioden	Urealisert gevinst/tap i perioden	Herav medregnet i kjernekapital	Herav medregnet i tilleggskapital
Aksjer og andeler - gevinstformål						
-børsnoterte aksjer						
-andre aksjer og andeler	7.047	7.047				
Aksjer og andeler - strategisk formål						
-børsnoterte aksjer						
-andre aksjer og andeler	54.042	54.042				

5.6 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Banken må holde kapital for å sikre seg mot store og uventede operasjonelle tap. Operasjonell risiko forbindes ofte med bestemte og enkeltstående hendelser.

Styring og kontroll

Bankens ledelse legger stor vekt på styring av risiko og høy kvalitet i bankdriften. God risikostyring, opplæring og høy kompetanse skal bidra til å sikre at hendelser forårsaket av operasjonell risiko ikke skal skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad.

Operativt ansvar for styring og kontroll av operasjonell risiko ligger hos bankens ledelse. Dette ansvaret følger av stillingsbeskrivelser og prosedyrer som gjelder for de enkelte forretningsområdene.

Banken gjennomfører årlig, eller så ofte som situasjonen påkrever det, en risikoanalyse av delrisikoer innenfor ulike tapshendelseskategorier. Avdekket risiko følges opp med tiltak (og eventuelt nye prosedyrer) for å redusere risikoen til et nivå som vurderes som akseptabelt for banken.

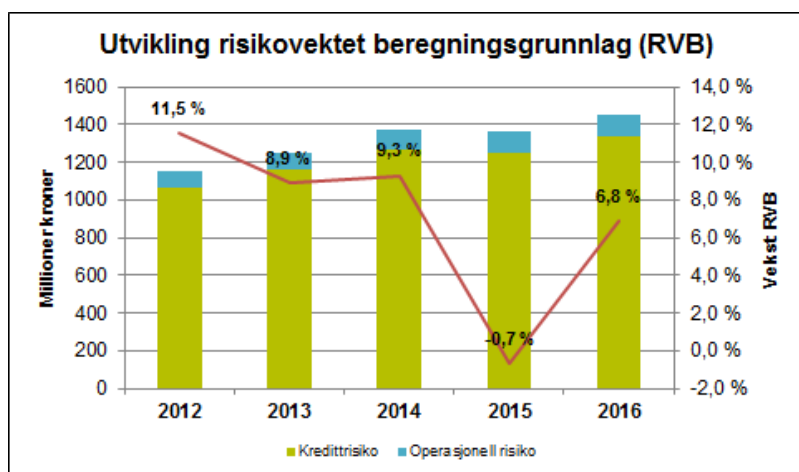
Rapportering av uønskede hendelser skjer direkte til ledere, adm.banksjef og styret.

Adm.banksjef avgir årlig lederbekreftelse på internkontrollen til bankens styre.

5.7 Minimumskrav til ansvarlig kapital under Pilar 1

Tabellen under angir minimumskrav til ansvarlig kapital etter et risikovektet beregningsgrunnlag fordelt på engasjementskategorier.

Engasjementskategorier (tall i hele tusen)	Risikovektet beløp	Kapitalkrav
Stater og sentralbanker		
Lokale og regionale myndigheter	6.611	529
Offentlige eide foretak		
Multilaterale utviklingsbanker		
Internasjonale organisasjoner		
Institusjoner	7.849	628
Foretak	399.270	31.942
Massemarkedsengasjementer		
Engasjementer med pantessikkerhet i eiendom	728.569	58.286
Forfalte engasjementer	8.220	658
Høyrisikoengasjementer		
Obligasjoner med fortrinnsrett	15.098	1.208
Fordringer på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	2.563	205
Andeler i verdipapirfond		
Egenkapitalposisjoner	30.255	2.420
Øvrige engasjementer	139.165	11.133
Sum beregningsgrunnlag kredittrisiko	1.337.600	107.008
Beregningsgrunnlag markedsrisiko	-	-
Beregningsgrunnlag operasjonell risiko, basismetod	115.082	9.207
Beregningsgrunnlag for CVA-risiko	188	15
Totalt beregningsgrunnlag	1.452.870	116.230

6 ICAAP – Pilar 2

Banken gjennomfører årlig en kapitalbehovsvurdering (ICAAP). Prosessen er basert på å kvantifisere kapitalbehov for ulike risikoområder, også risikotyper som dekkes under Pilar 1-kravet. Risikoområder som vurderes er blant annet:

- Kredittrisiko (tilleggsvurdering)
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko (tilleggsvurdering)

ICAAP-vurderingen legger til grunn et framoverskuende perspektiv. Dette betyr at kapitalbehovet skal vurderes i lys av nåværende og fremtidig planlagt risikoprofil der det tas hensyn til vekstambisjoner og besluttede strategiske endringer mv.

Ved beregning av kapitalbehovet (alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifiseringseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for hver enkelt risiko. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser bort fra slike effekter.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinje-forsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over drift, men skal dekkes av kapital. Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Beregning av tap for de enkelte risikoer er basert på ulike forutsetninger. Det er lagt til grunn konservative forutsetninger for beregningene. Beregning av kapitalbehov for enkeltrisikoer gjøres ved hjelp av ulike metoder. Noen vil være basert på matematiske beregninger og andre vil være mer sjablonmessige.

Det gjennomføres stresstester av effekten på kapitaldekningen av et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur.

6.1 Kredittrisiko

Styring og kontroll

Styring og kontroll av kredittrisiko er nærmere beskrevet i punkt 5.1.

Banken legger i all hovedsak kapitalbehovet for kredittrisiko under Pilar 1 til grunn. Det kan imidlertid eksistere kapitalbehov utover minimumskravene i Pilar 1. Dette kan blant annet gjelde kapital for konsentrasjonsrisiko, høy utlånsvekst, låneportefølje i Eika Boligkreditt mv.

Konsentrasjonsrisiko kan defineres som risikoen for tap mot store enkeltkunder eller gruppe av kunder i konsernlignende forhold, stor eksponering mot enkelte bransjer (konjunkturutsatte), geografiske områder og lignende. Basert på en slik forståelse er det beregnet tilleggs kapital for kredittrisiko under Pilar 2. Styret mottar periodisk rapport over de største engasjementene og utviklingen i risikonivå disse representerer.

Høy utlånsvekst, særlig over tid, og som er vesentlig mer enn den generelle kredittveksten i Norge kan medføre økt kredittrisiko og høyere krav til kapital. Bedriftsmarked vil spesielt kunne utgjøre en slik risiko.

Banken har overført boliglån innenfor 60 prosent av forsvarlig verdigrunnlag til Eika Boligkreditt. Porteføljen utgjør om lag 775 millioner kroner. Større boligprisfall kan innebære at banken gjennom avtaleverk må ta hele eller deler av lån tilbake i egen balanse eller at banken stiller tilleggssikkerhet. Dette vil gi tilleggs kapital for kredittrisiko for porteføljen som overstiger 60 prosent av forsvarlig verdigrunnlag.

6.2 Markedsrisiko

Styring og kontroll

Styring og kontroll av markedsrisiko er nærmere beskrevet i punkt 5.5.

Markedsrisiko er risikoen for tap som følge av verdiendringer i rente-, valuta- og verdipapirporteføljen. Foruten minimumskrav til kapital under Pilar 1, foretar banken kvantitative og kvalitative vurderinger av tilleggskapital for markedsrisiko under Pilar 2. Slik tilleggskapital beregnes for rente-, valuta- og verdipapirrisiko med grunnlag i fastsatte rammer og stresstester for markedsområdet.

Ved beregning av behov for tilleggskapital for aksjerisiko legges det til grunn et verdifall på 42 prosent av bokført markedsverdi. Tilsvarende beregnes tilleggskapital for valutarisiko med endring i valutakurs mot norske kroner med 13 prosent.

Ved beregning av behov for tilleggskapital for renterisiko legges til grunn renteendring på 1 prosent. Bankens svært beskjeden renterisiko i bankboken. Eksponering mot fastrenteutlån/-innskudd sikres med rentebytteavtaler. Renterisikoen er derfor i hovedsak knyttet til bankens finansielle investeringer i obligasjoner og sertifikater. Videre beregnes tilleggskapital for økt kredittspread på faktisk eksponering og rammer for de enkelte utstederklassene. Samlet er markedsrisikoen vurdert å være nest største risiko etter kredittrisiko.

Styret mottar periodisk rapport over faktisk eksponering mot fastsatte risikorammer på markedsrisikoområdet.

6.3 Operasjonell risiko

Styring og kontroll

Styring og kontroll av operasjonell risiko er nærmere beskrevet i punkt 5.6.

Banken legger kapitalbehovet beregnet under Pilar 1 til grunn. Det er foretatt en kvalitativ vurdering og beregnet tilleggskapital for operasjonell risiko under Pilar 2.

Styret mottar periodisk rapport på status for den operasjonelle risikoen. Dette inkluderer en vurdering av mål og strategi, styringsdokumenter, fullmakter og prosedyrer og etterlevelsen av disse. Til slutt gis en vurdering ressursituasjonen og kompetanse.

6.4 Kapitalbehov og kapitalbuffer

ICAAP-prosessen høsten 2016 estimerte et total kapitalbehov (Pilar 1 + 2) på 261,1 millioner kroner. Av dette utgjør Pilar 2-tillegget 43 millioner kroner eller 3,0 prosent av risikovektet beregningsgrunnlag.

<i>Tall i hele tusen</i>	<i>31.12.2016</i>
Sum tellende ansvarlig kapital	330 832
- nødvendig minimumskapital i henhold til kapitalkravsforskriften, Pilar I	116 230
- samlet bufferkrav i henhold til kapitalkravsforskriften, Pilar I	101 701
= brutto kapitalbuffer, overskudd ansvarlig kapital	112 901
- samlet behov for tilleggskapital under Pilar II, ICAAP	43 157
+ diversifiseringseffekter	-
= netto kapitalbuffer	69 744
<i>Ren kjernekapital</i>	<i>18,9 %</i>
<i>Kjernekapital</i>	<i>20,1 %</i>
<i>Kapitaldekning</i>	<i>22,8 %</i>
<i>Beregnet kapitalbehov ren kjernekapital</i>	<i>14,5 %</i>
<i>Beregnet kapitalbehov kjernekapital</i>	<i>16,0 %</i>
<i>Beregnet kapitalbehov ansvarlig kapital</i>	<i>18,0 %</i>

7 Offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital

Kapitalkravsforskriften § 45-5 angir krav om offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital. Kommisjonsforordning 1423/20131 gir nærmere bestemmelser om offentliggjøringen av slike opplysninger.

Opplysningene skal gis i form av standardiserte skjemaer som følger:

- Et skjema som viser de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumentene.
- Et skjema som viser hvordan den rene kjernekapitalen, kjernekapitalen og tilleggskapitalen er beregnet, herunder alle fradrag og justeringer som gjøres.

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
Fondsobligasjonskapital pålydende NOK 20.000.000,-		
1	Utsteder	Sunndal Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO 001 0561178
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet	Norsk
	<i>Behandling etter kapitalregelverket</i>	
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Kapital som ikke kan medregnes
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjonskapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	NOK 12.000.000,-
9	Instrumentets nominelle verdi	NOK 20.000.000,-
9a	Emisjonskurs	98,50
9b	Innløsningskurs	100% av pålydende
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld – virkelig verdi – opsjonen
11	Opprinnelig utstedelsesdato	16.12.2009
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	16.12.2019
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	9. desember 2019
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	Deretter på rentebetalingsdato i desember hvert år
	<i>Renter/utbytte</i>	
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 måneders nibor +4,65%
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet 1)
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Delvis fleksibilitet 2)
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Ja
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei
	<i>Konvertering/nedskrivning</i>	
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Nei
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Se nedenfor 3)
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Se nedenfor 3)
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Se nedenfor 3)
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Se nedenfor 3)
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Se nedenfor 3)
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A
Det er satt N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.		

Kommentar punkt 20a og 20b - merknad 1) og 2)

Ved en eventuell avvikling av Utstederen skal Obligasjonene stå tilbake for all annen gjeld Utstederen har, dog slik at Obligasjonene med renter skal ha prioritet foran eller likt med eventuelle andre fondsobligasjonslån eller lignende lån/kapital og skal ha prioritet foran Utstederens egenkapital.

Dersom en situasjon oppstår der Utstederen:

- ikke lenger innehar fri kapital som kunne vært benyttet til betaling av utbytte på aksjekapital eller eierandelskapital, eller
- ikke lenger oppfyller myndighetenes fastsatte minstekrav til Kjernekapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng og Kapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng (inkludert påløpte renter på Obligasjonene), opphører forretningen av Obligasjonene og krav på påløpte ikke betalte renter bortfaller med endelig virkning (påløpte renter på Obligasjonene skal dog betales i den utstrekning begrensningene ovenfor tillater), forutsatt at:
- det samtidig ikke akkumuleres eller betales renter eller utbytte eller andre former for kapitalavkastning på Kjernekapital, og
- det ikke gjennomføres hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av Kjernekapital.

Obligasjonene vil forrentes igjen så snart:

- Utstederen igjen oppfyller myndighetens fastsatte minstekrav til Kjernekapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng og Kapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng, eller
- Utstederen akkumulerer eller betaler rente, betaler utbytte eller andre former for kapitalavkastning på Kjernekapital, eller
- Utstederen gjennomfører tilbakekjøp av Kjernekapital eller gjennomfører hel eller delvis innfrielse av Kjernekapital, dog med unntak av innfrielse av Kjernekapital som faller inn under Ansvarlig Kapitalforskriften og som erstattes med ny Kjernekapital.

Kommentar punkt 31 - 35 - merknad 3)

Dersom en situasjon oppstår der Utstederens Kapitaldekning på grunn av tap eller underskudd ved løpende drift faller under 8,00 % eller Utstederens Kjernekapital faller under 5,00 %, har Utstederen gjennom vedtak i Utstederens relevante besluttsende organer rett til å nedskrive Obligasjonene og påløpte renter på obligasjonene under forutsetning av at:

- myndighetene (Finanstilsynet) gir samtykke til at Obligasjonene nedskrives,
- Utstederens egenkapital i sin helhet er tapt,
- nedskrivningen av Obligasjonene er ledd i en rekapitalisering (herunder en fusjonsprosess) som gir grunnlag for en videreføring av Utstederens virksomhet og
- at all annen Kjernekapital nedskrives minst forholdsmessig med Obligasjonene.

Nedskrivning gjennomføres ved at eventuelle påløpte renter på Obligasjonene nedskrives først og deretter nedskrives Obligasjonenes Pålydende (til sammen kalt "Nedskrevet Beløp"). Etter en eventuell nedskrivning skal Utstederen betale renter etter Avtalens bestemmelser på det nye Pålydende Obligasjonene er nedskrevet til.

Utstederen er forpliktet til å skrive opp Pålydende på Obligasjonene med Nedskrevet Beløp dersom Utstederen:

- vedtar å betale utbytte eller andre former for avkastning på Kjernekapital,
- gjennomfører hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av Kjernekapital, eller
- gjennomfører oppskrivning av Kjernekapital.

Dersom en situasjon oppstår der Utstederens Kjernekapital i sin helhet er tapt, skal Obligasjonene med tillegg av påløpte renter kunne nedskrives i sin helhet med endelig virkning og benyttes til dekning av tap i Utstederens virksomhet under forutsetning av at:

- myndighetene (Finanstilsynet) gir samtykke til at Obligasjonene benyttes til dekning av tap,
- nedskrivningen av Obligasjonene er et ledd i en rekapitalisering (herunder fusjonsprosess) som gir grunnlag for en videreføring av Utstederens virksomhet, og
- all annen Kjernekapital nedskrives tilsvarende.

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
Fondsobligasjonskapital pålydende NOK 30.000.000,-		
1	Utsteder	Sunndal Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO 001 0779606
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet	Norsk
	<i>Behandling etter kapitalregelverket</i>	
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjonskapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	NOK 30.000.000,-
9	Instrumentets nominelle verdi	NOK 30.000.000,-
9a	Emisjonskurs	100,00
9b	Innløsningskurs	100% av pålydende
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld – virkelig verdi – opsjonen
11	Opprinnelig utstedelsesdato	02.12.2016
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	02.12.2021
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	2. desember 2021
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	Deretter kvartalsvis ved hver rentebetalingsdato
	<i>Renter/utbytte</i>	
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 måneders nibor +4,90%
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet 1)
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Delvis fleksibilitet 2)
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Ja
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei
	<i>Konvertering/nedskrivning</i>	
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Nei
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Nei
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Se nedenfor 3)
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Se nedenfor 3)
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Se nedenfor 3)
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Se nedenfor 3)
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Se nedenfor 3)
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A
Det er satt N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.		

Kommentar punkt 20a og 20b - merknad 1) og 2)

Ved en eventuell avvikling av Utstederen skal Obligasjonene stå tilbake for all annen gjeld Utstederen har, dog slik at Obligasjonene med renter skal ha prioritet foran eller likt med eventuelle andre fondsobligasjonslån eller lignende lån/kapital og skal ha prioritet foran Utstederens egenkapital.

Dersom en situasjon oppstår der Utstederen:

- ikke lenger innehar fri kapital som kunne vært benyttet til betaling av utbytte på aksjekapital eller eierandelskapital, eller
- ikke lenger oppfyller myndighetenes fastsatte minstekrav til Kjernekapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng og Kapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng (inkludert påløpte renter på Obligasjonene), opphører forretningen av Obligasjonene og krav på påløpte ikke betalte renter bortfaller med endelig virkning (påløpte renter på Obligasjonene skal dog betales i den utstrekning begrensningene ovenfor tillater), forutsatt at:
- det samtidig ikke akkumuleres eller betales renter eller utbytte eller andre former for kapitalavkastning på Kjernekapital, og
- det ikke gjennomføres hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av Kjernekapital.

Obligasjonene vil forrentes igjen så snart:

- Utstederen igjen oppfyller myndighetens fastsatte minstekrav til Kjernekapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng og Kapitaldekning tillagt en margin på 0,2 prosentpoeng, eller
- Utstederen akkumulerer eller betaler rente, betaler utbytte eller andre former for kapitalavkastning på Kjernekapital, eller
- Utstederen gjennomfører tilbakekjøp av Kjernekapital eller gjennomfører hel eller delvis innfrielse av Kjernekapital, dog med unntak av innfrielse av Kjernekapital som faller inn under Ansvarlig Kapitalforskriften og som erstattes med ny Kjernekapital.

Kommentar punkt 31 - 35 - merknad 3)

Dersom en situasjon oppstår der Utstederens Kapitaldekning på grunn av tap eller underskudd ved løpende drift faller under 8,00 % eller Utstederens Kjernekapital faller under 5,00 %, har Utstederen gjennom vedtak i Utstederens relevante besluttsende organer rett til å nedskrive Obligasjonene og påløpte renter på obligasjonene under forutsetning av at:

- myndighetene (Finanstilsynet) gir samtykke til at Obligasjonene nedskrives,
- Utstederens egenkapital i sin helhet er tapt,
- nedskrivningen av Obligasjonene er ledd i en rekapitalisering (herunder en fusjonsprosess) som gir grunnlag for en videreføring av Utstederens virksomhet og
- at all annen Kjernekapital nedskrives minst forholdsmessig med Obligasjonene.

Nedskrivning gjennomføres ved at eventuelle påløpte renter på Obligasjonene nedskrives først og deretter nedskrives Obligasjonenes Pålydende (til sammen kalt "Nedskrevet Beløp"). Etter en eventuell nedskrivning skal Utstederen betale renter etter Avtalens bestemmelser på det nye Pålydende Obligasjonene er nedskrevet til.

Utstederen er forpliktet til å skrive opp Pålydende på Obligasjonene med Nedskrevet Beløp dersom Utstederen:

- vedtar å betale utbytte eller andre former for avkastning på Kjernekapital,
- gjennomfører hel eller delvis innfrielse eller tilbakekjøp av Kjernekapital, eller
- gjennomfører oppskrivning av Kjernekapital.

Dersom en situasjon oppstår der Utstederens Kjernekapital i sin helhet er tapt, skal Obligasjonene med tillegg av påløpte renter kunne nedskrives i sin helhet med endelig virkning og benyttes til dekning av tap i Utstederens virksomhet under forutsetning av at:

- myndighetene (Finanstilsynet) gir samtykke til at Obligasjonene benyttes til dekning av tap,
- nedskrivningen av Obligasjonene er et ledd i en rekapitalisering (herunder fusjonsprosess) som gir grunnlag for en videreføring av Utstederens virksomhet, og
- all annen Kjernekapital nedskrives tilsvarende.

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
Ansvarlig lånekapital pålydende NOK 50.000.000,-		
1	Utsteder	Sunndal Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO 001 0714181
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet	Norsk
	<i>Behandling etter kapitalregelverket</i>	
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	NOK 50.000.000,-
9	Instrumentets nominelle verdi	NOK 50.000.000,-
9a	Emisjonskurs	100
9b	Innløsningskurs	100% av pålydende
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld – virkelig verdi – opsjonen
11	Opprinnelig utstedelsesdato	25.06.2014
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	25.06.2024
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	25. juni 2019 – Regulatorisk – 50,0 MNOK
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	Deretter på hver rentebetalingsdato
	<i>Renter/utbytte</i>	
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 måneders nibor +1,80%
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Pliktig
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Pliktig
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Ja
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei
	<i>Konvertering/nedskrivning</i>	
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Nei
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Nei
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	N/A
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A
Det er satt N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.		

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	50.647	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1	0		
	herav: instrumenttype 2	0		
	herav: instrumenttype 3	0		
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	248.979	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	0	26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko	0	26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	0		
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	0		
5	Minoritetsinteresser	0	84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrasket påregnelig skatt mv. og utbytte	0	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	299.626	Sum rad 1 t.o.m. 5a	
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (negativt beløp)	0	34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	0	36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS	0		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	0	36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	0	33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)	0	36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)	0	32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet	0	33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	0	36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	0	36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	0	36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-40.848	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	

19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	0	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS	0		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),	0	36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)	0	36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)	0	36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)	0	36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	0	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)	0	48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)	0	36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS	0		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)	0	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)	0	36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)	0	36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	16.339	Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap	0		
	herav: filter for urealisert tap 1	0		
	herav: filter for urealisert tap 2	0		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)	0	468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)	0	468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag	0		
	herav: ...	0		
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	0	36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-24.509	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	275.117	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	
Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	30.000	51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende	30.000		

	regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard	0		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	12.000	486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	0		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	0	85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	0		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	12.000	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)	0	52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	0	56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-17.280	56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	0	56 (d), 59 og 79	
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	-8.170	Sum rad 41a, 41b og 41c	
41a	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-8.170	469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	0		
41b	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	0		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	0		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag	0		
	herav: filter for urealisert tap	0		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)	0		
	herav: ...	0		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)	0	56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-25.450	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	16.550	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital	291.667	Sum rad 29 og rad 44	

	Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	50.000	62 og 63	
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser	0	486 (4) og (5)	
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser	0		
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen	0	87 og 88	
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	0		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap	0	62 (c) og (d)	
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	50.000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	
Tilleggskapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)	0	63 (b) (i), 66 (a) og 67	
53	Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	0	66 (b) og 68	
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-2.665	66 (c), 69, 70 og 79	
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser	-2.665		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser	0		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	0	66 (d), 69 og 79	
56	Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-8.170	Sum rad 56a, 56b og 56c	
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-8.170	469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	0		
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	0		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	0		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag	0	468	
	herav: filter for urealisert tap	0		
	herav: filter for urealisert gevinst	0	468	
	herav:...	0		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	-10.835	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
58	Tilleggskapital	39.165	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	

59	Ansvarlig kapital	330.832	Sum rad 45 og rad 58	
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser	0	472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital	0	469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital	0		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital	0		
60	Beregningsgrunnlag	1.452.869		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	18,94%	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	20,08%	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	22,77%	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	11,50%	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	2,50%		
66	herav: motsyklisk buffer	1,50%		
67	herav: systemrisikobuffer	3,00%		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)	-	CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	14,44%	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler	-		
70	Ikke relevant etter EØS-regler	-		
71	Ikke relevant etter EØS-regler	-		
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	-	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	-	36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS	-		
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.	-	36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	0	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen	0	62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap	0	62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger	0	62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	0	484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	0	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	12.000	484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	0	484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser	0	484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser	0	484 (5) og 486 (4) og (5)	